

VOOR ELKAAR LETS - RUILKRING ERMELO

NIEUWSBLAD

JAARGANG 12 Nr.2

SEPTEMBER 2018

INHOUD

Van de bestuurstafel	6
Nieuwe leden	8
Van de redactie	9
LETS-café maart 2018	10
LETS-café mei 2018	12
Kinderzwerfboek	14
Lets-café juni 2018	16
LETS-leden actief	18
LETS-leden en hobby's	20
Voor u gelezen : Zweden	24
Wist je dat ? Munt	26
Nieuwe kringloopwinkel	28
Over kruidenolie en kruidenazijn	29
Plantenasiel	30
Recept	31
Gedicht	32
Herfstverwachting 2018	33
Nieuw museum	34
Data volgende LETS-cafés	35

DOELSTELLING LETS – RUILKRING ERMELO (Statuten)

- a. sociale contacten tussen zowel leden als niet-leden te bevorderen, te verbeteren, uit te breiden, dan wel te doen ontstaan in de vorm van vriendendiensten en/of burenhulp;
- b. een bijdrage leveren aan het voorkomen van onnodige milieubelasting op basis van aandacht voor een beter leefmilieu en het stimuleren van duurzame consumptiepatronen, onder andere door lokaal hergebruik en reparatie van goederen;
- c. het verrichten van al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest uitgebreide zin genomen.

De vereniging tracht deze doelen te bereiken door:

- a. het aanbieden van een handelsnetwerk waar aangesloten leden goederen en diensten met elkaar kunnen verhandelen tegen een interne verrekeneenheid, "pauwen" genaamd;
- b. het verzorgen van een regelmatig verschijnende berichtgeving;
- c. het beheren van een website;
- d. het periodiek verzorgen van ontmoetingsmomenten voor leden;
- e. het samenwerken met andere verenigingen en instellingen met gelijke doelstellingen in lid 3 omschreven;
- f. het verrichten van alle overige activiteiten die door het bestuur als dienstig worden beoordeeld.

Kortom :

LETS is voor iedereen en bedoeld als een plezierige manier van klussen met en voor elkaar, waarbij iedereen evenveel betekent en evenveel bijdraagt. Nabuurschap zoals dat vroeger in kleine gemeenschappen en dorpen bestond. Maar dan in een modern jasje.

COLOFON

Jaargang 12 nummer 2, september 2018

Voor Elkaar is een uitgave van de vereniging
LETS - Ruilkring Ermelo

LETS : Lokaal Economisch Transactie Systeem
We zijn een ruilkring in Ermelo. We betalen elkaar in tijd.
Die tijd wordt omgezet in pauwen, ons lokaal betaalmiddel.
We ruilen diensten en producten met elkaar.

Door middel van dit nieuwsblad willen wij het contact tussen de leden versterken en mogelijkheid bieden tot communicatie in de vorm van ingezonden stukken, advertenties, enz. Elk lid kan voor twee pauwen een halve pagina gebruiken voor een advertentie of oproep.

Redactieadres : ansbreeman@hotmail.com

Drukkerij: Careander "De Wissel" Harderwijk

BESTUUR EN ORGANISATIE

Het bestuur

Voorzitter : Sophie van Manen
Secretaris : Hanneke Jongeling
Penningmeester : Otto Volgenant
Algemene bestuurstaken : Isabelle Lagerweij
Algemene bestuurstaken : vacature

Ledenadministratie : Hanneke
Public relations : Hanneke & Isabelle
Pauwenadministratie : Hanneke
Cyclosbeheer : Hanneke
Jerry van Zandwijk Fonds,
Bevordering dienstverlening & handel : Vacature

Contact :

E-mail : info@letsermelo.nl

Website : www.letsermelo.nl

Facebook : www.facebook.com/groups/LETSErmelo
(besloten groep)
www.facebook.com/Letsermelo
(openbare Facebookpagina)

Contributie : 5 euro + 8 pauwen per jaar.

De 8 pauwen zullen automatisch worden afgeboekt in Cyclos.

De 5 euro dient overgemaakt te worden op rekening
NL63TRIO0197643582 ten name van LETS Ermelo.

VAN DE BESTUURSTAFEL

Beste Lets'ers,

De zomer loopt ten einde, de dagen worden weer korter en ook de dagelijkse activiteiten worden weer als normaal. Voor de één misschien een verademing dat het normale ritme weer terugkomt, voor de ander had het nog wel wat langer mogen duren. Ikzelf ben er altijd wat dubbel in. Ik geniet van alle seizoenen, dus dat de herfst er aan komt, vind ik geen straf. Al vind ik het ook wel jammer om afscheid te nemen van het mooie weer van deze zomer.

Afgelopen mei heb ik tijdens de Algemene Ledenvergadering het stokje als voorzitter mogen overnemen van Paul Salverda. Ik ben nu anderhalf jaar lid van de LETS-ruilkring en heb zeker niet de indruk iedereen al te kennen. Omdat ook niet iedereen mij zal kennen, stel ik me nog even kort voor.

Ik ben Sophie van Manen, 40 jaar, gehuwd. We hebben drie kinderen in de leeftijd van 11, 10 en 8 jaar. Ik ben werkzaam bij de Zorggroep Noordwest Veluwe als beleidsmedewerker. In 2010 zijn wij naar Ermelo verhuisd vanuit Almere, waar we acht jaar gewoond hebben. Ik ben opgegroeid in Ermelo en ik heb daar tot aan ons vertrek naar Almere ook gewoond.

De LETS Ruilkring sprak mij al langer aan, maar praktisch gezien was het moeilijk te organiseren met drie jonge kinderen om hier tijd voor te vinden. Nu de kinderen wat meer zelfstandig aan het worden zijn, komt er meer ruimte om andere dingen te ondernemen. De kinderen vinden het overigens ook erg leuk om betrokken te worden bij de LETS-activiteiten. Zo heb ik in de zomer mijn getrokken lootje van Sinterklaas gebruikt en heeft Andrea onze twee meisjes een aantal Duitse woorden en zinnen geleerd voor de vakantie. Dat heeft zeker geholpen om over de eerste gêne heen te komen van het spreken van een andere taal.

Eén van de eerste klussen waar ik me binnen het bestuur mee heb bezig gehouden is de invoering van de (AVG) Algemene Verordening Gegevensbescherming. Dit is een nieuwe privacy wetgeving waar ook kleine verenigingen verplicht zijn om zich aan te houden. Daartoe hebben jullie allemaal een vragenlijst ontvangen via Survey Monkey. Hoewel dit voor velen een nieuwe manier van werken was, ben ik heel blij met de hoeveelheid reacties die we hebben mogen ontvangen. Nog maar enkelen hebben niet gereageerd en deze mensen zullen wij persoonlijk benaderen. In het najaar zal het bestuur een aantal documenten onder loupe nemen, om ook deze AVG-proof te maken.

In de vragenlijst was ook een vraag opgenomen over het ontvangen van ons nieuwsblad : wil je voortaan een papieren- of een digitale versie ontvangen. Opvallend was dat veel van de leden een digitaal nieuwsblad helemaal prima vinden of misschien zelfs beter. Dat betekent dat de redactie van het nieuwsblad hier rekening mee zal moeten houden bij het bestellen van papieren versies en het verstrekken van digitale versies.

Al met al interessante dingen waar we als bestuur mee aan de slag zijn en waar ik graag mijn bijdrage aan lever. Hopelijk ontmoeten wij elkaar op één van de LETS-bijeenkomsten en stel gerust je vragen, mocht je die hebben.

Sophie

Gezocht : een bestuurslid voor algemene bestuurstaken Wie wil ons team komen versterken ??

Door het terugtreden van Lida is er een vacature in het bestuur. Als bestuurslid help je mee met het dagelijks reilen en zeilen van de vereniging. Het is geen grote inspanning maar wel een leuke, nuttige en gezellige bezigheid. Lijkt het je wat, neem dan contact met ons op. Er staat ook een (beperkte) vergoeding in pauwen tegenover.

NIEUWE LEDEN

Welkom!

Even voorstellen....

Mijn naam is Francisca Meijsser. Sinds maart van dit jaar woon ik in Ermelo. En dat bevalt prima! Eerder woonde ik in Kootwijk en daarvoor in Barneveld, dus wel in de buurt en de omgeving is dus niet helemaal nieuw.

Ook al niet omdat ik vroeger in Putten gewoond heb en toen in Harderwijk naar school ging (Nassau Veluwe College 1970/1971). Ik ben 65 jaar, nu alleenstaand en heb twee volwassen dochters. Begin van de maand augustus ben ik met pre-pensioen gegaan. Voor die tijd werkte ik als biologie-docente aan het Johannes Fontanus College in Barneveld. Ik heb twee grote honden waarmee ik dagelijks lange wandelingen maak, met name op de Groevenbeekse heide, omdat deze heel dichtbij is.

Ik houd van creatief bezig zijn en ook koken vind ik leuk. Ik heb een volkstuin waar ik veel plezier aan beleef. Ik hoop mijn diensten (op velerlei vlak) bij LETS te kunnen aanbieden en vooral velen van jullie te ontmoeten. Een hartelijke groet van

Francisca

VAN DE REDACTIE

Als jullie dit lezen is het alweer september en gaan we langzaam richting herfst. We hebben dit jaar al wel héél veel mooi weer gehad, maar wie weet, krijgen we ook nog een mooie herfst.

Voor velen is nu ook een eind gekomen aan de vakantie-periode. Hopelijk hebben jullie een fijne vakantie gehad met leuke uitstapjes, lekker wandelen in het bos of aan zee, of misschien wel ver weg. En zijn jullie gezond en uitgerust weer terug thuis.

Onze kernactiviteit binnen Lets is toch vooral "het aan elkaar verlenen van diensten". Graag willen we daar aandacht aan besteden. Op onze vraag om inbreng van de leden kregen we helaas weinig respons. Bij het lezen van de diverse e-mails zagen we wel dat er diverse diensten werden gevraagd. We werden toch nieuwsgierig : Wat is "kraamkost" en wie gaat Wiets en Annieck daar aan helpen ? Heeft Henriëtta hulp gekregen ? Is de kelder van Cobie inmiddels mooi opgeknapt ? En wie hielp Netty met haar auto en in de tuin ? Waar blijven al die verhalen ??

Een extra woord van dank daarom aan Gerdi, Hanneke en Wies, die wel de moeite namen om een stuk in te sturen.

De redactie heeft intussen niet stilgezeten. We hebben hard gewerkt om weer een aantal leuke/ interessante artikelen voor jullie te verzamelen. Veel leesplezier dus.

De redactie Ans & Wilma

LETS-CAFÉ 7 MAART 2018

Bij binnenkomst konden we weer genieten van koffie of thee met heerlijk gebak.

Er was choco-delight en een wortel-pastinaak cake van Aurélia en een plaatcake met citroen en jam van Sophie.

Nadat het inmiddels welbekende belletje klonk, opende Paul de avond met een hartelijk welkom voor alle aanwezigen. Met 20 leden werd de avond niet heel druk bezocht.

Om het onderlinge contact te verbeteren (of te verstevigen) zullen we vanavond spelletjes doen.

Maar eerst een aantal mededelingen:

- Van alle leden is de contributie in pauwen afgeschreven. Denk er wel aan dat je de euro's zelf moet overmaken.
- Voortaan rouleert er op alle bijeenkomsten een presentielijst.
- Wilma, die vorig jaar haar lidmaatschap beëindigde heeft ons zo gemist dat zij zich opnieuw heeft aangemeld.
- Het bestuur heeft een reactie op papier gezet naar aanleiding van de enquête. Daarin veel aandacht voor het activeren van leden. Om reclame te maken voor Lets is een mooi visitekaartje ontwikkeld. Gevraagd wordt aan de leden om deze uit te delen. Verder blijkt mond op mond reclame tot het beste resultaat te leiden.
- Als je een klus hebt, stel je vraag dan via e-mail aan alle leden. Zo geef je de kans aan (nieuwe) leden die nog niet zo actief zijn om te reageren.
- Het bestuur zou het op prijs stellen als achteraf een reactie wordt verstuurd hoe je probleem is opgelost, of wie je klus heeft uitgevoerd. Dat ook weer per e-mail aan alle leden. Ook kun je een reactie plaatsen op onze Facebook pagina of een bericht sturen aan de reactie van ons nieuwsblad.

Hierna was het tijd voor spelletjes. Over de zaal verdeeld waren kleine groepjes bezig met bijvoorbeeld triviant of jenga (blokjes stapelen) of ze zaten gezellig te praten. Het was genoeglijk, alsof je in een grote huiskamer zat. Teun had braille-scrabble meegenomen en Otto was creatief bezig geweest en had zelf een aantal spelletjes bedacht om elkaar beter te leren kennen.

En bij Paul kon je terecht als je uitleg wilde over Cyclos.

Aan het eind van de avond was er nog gelegenheid voor een rondje. Ada vroeg per mail ideeën voor een “zwart diner” (dus voor allerlei voedsel met een zwarte kleur) en kreeg veel leuke reacties. Maar toen ze een mail stuurde voor hulp bij schoonmaak van de keuken, kreeg ze geen enkele reactie. Zitten onze leden niet te wachten op “vieze klusjes” of had ze hier gewoon pech ?

José heeft problemen met een Dvd-speler; er komt geen geluid uit. Bert meent dat er een versterker moet worden aangesloten. Bert gaat verhuizen en zoekt opslagruimte. Ook Aly zoekt opslagruimte. Hen wordt aangeraden hun vraag aan de leden te mailen.

Toen was het aan Paul om de avond af te sluiten. We kunnen terugkijken op een geslaagde avond.

Een aantal leden (meestal dezelfde) hielp de bardienst om de zaal weer tiptop in orde te maken voordat definitief de deur werd afgesloten.

LETS-CAFÉ 3 MEI 2018

**Algemene
Leden
Vergadering**

Paul opende deze 18e algemene ledenvergadering met een hartelijk welkom aan alle aanwezigen.

Anneke en Isabelle verzorgden de bardienst.

Allereerst sprak Paul zijn dank uit aan de commissieleden die de enquête uitvoerden. Alle leden ontvingen van het bestuur een reactie op deze enquête en Paul noemde een aantal aandachtspunten.

Het bestuur monitort de activiteiten van leden.

Bestuursleden nemen contact op met leden die weinig actief blijken, om te kijken of ze hulp kunnen bieden en ideeën kunnen aandragen. Een aantal weinig actieve leden heeft het lidmaatschap opgezegd, maar er zijn ook weer nieuwe leden toegetreden.

Het bestuur stelde voor dat nieuwe leden het eerste half jaar geen pauwen-contributie betalen. Wel betalen zij de euro-contributie. Dit voorstel werd aangenomen, met daarbij de aantekening dat het in eerste instantie zal gaan om een proefperiode van 1 jaar.

Paul was dit jaar onze **pauwen-kampioen**.

Hij laat regelmatig klusjes doen, vooral dingen die hij zelf niet leuk vindt. Vaak vraagt die persoon dan een klusje terug. “Een ideale buddy dus” : merkte Gerdi op.

Marian vroeg aandacht voor het project Ermelo Schoon (ooit gestart door Truus!) Marian & Bernadette zijn al jaren betrokken bij dit project. Ieder jaar in september wordt de “Keep it Clean Day” gehouden. Er worden mensen gezocht om de werkgroep uit te breiden. Een viertal leden gaf aan bereid te zijn om te gaan helpen. Binnenkort volgt een mail met meer informatie.

Gerdi vertelde dat zij plannen heeft om een vegetarische maaltijd te organiseren. Op pagina 18 een verslag van Gerdi's lunch.

Carla wees ons op een initiatief van de Amaniet: “De Wensboom”. Wies heeft haar hierover verteld. De bewoners hebben allerlei (vaak eenvoudige) wensen in die boom gehangen. De verzorging komt er niet aan toe om die wensen te vervullen. Het Jerry van Zandwijk Fonds zou een oplossing kunnen bieden. Carla zal Wies om meer informatie vragen. We horen hier vast meer over.

De samenstelling van het bestuur gaat opnieuw veranderen. Paul legde het voorzitterschap neer (blijft wel met veel plezier actief lid van Lets); Sophie meldde zich als enige kandidaat voor de functie van voorzitter. De vergadering ging akkoord met haar benoeming. Lida trad af als algemeen bestuurslid. Deze functie kon nog niet direct vervuld worden.

Zo is er dus een vacature ontstaan.

De diverse taken binnen het bestuur zullen opnieuw worden verdeeld.

Hierna nam Isabelle het woord om afscheid te nemen van Paul en Lida. Beiden werden hartelijk bedankt voor hun inzet. Onder luid applaus kregen ze als dank een leuke attentie.

Paul sloot vervolgens deze vergadering en wenste iedereen wel thuis. We kunnen terugkijken op een geslaagde ledenvergadering, met veel inbreng van de leden. Daardoor is het wel wat laat geworden en is er niet veel tijd meer om na te praten bij een drankje. Wel werd er nog wat gehandeld rond het biljart, terwijl anderen al bezig waren om alles weer netjes op te ruimen.

Nationale Kinderzwerfboekdag

Veel kinderen in Nederland kunnen thuis niet lezen omdat ze geen boeken hebben.

Daarom is de eerste dag van de Kinderboekenweek uitgeroepen tot Nationale Kinderzwerfboekdag. In 2018 is dit op woensdag 3 oktober. Wij roepen iedereen op om op deze dag een of meer kinderboeken uit zwerfen te sturen. Het is heel gemakkelijk: **vraag stickers aan** (gratis) plak ze op je boek en stuur het boek uit zwerfen. Ook scholen, organisaties en bedrijven kunnen meedoen!

Kijk voor informatie op : <https://www.kinderzwerfboek.nl>

Geschiedenis

De bedenker van Kinderzwerfboek is Leo Dijkgraaf. In 2010 bestond het Nationaal Fonds Kinderhulp 50 jaar. Voor die gelegenheid gaf Leo het idee 'Kinderzwerfboek' cadeau. In 2010 gaf Prinses Laurentien het startsein en gingen de eerste kinderboeken zwerfen door Nederland. Sinds 2014 worden er KinderzwerfboekStations opgericht; hier kan een kind een boek halen of brengen óf allebei.

Kinderzwerfboek richt zich op alle Nederlandstalige kinderen van 0 t/m 12 jaar. Extra aandacht wordt geschonken aan kinderen die opgroeien in aandachtswijken.

De leesprestaties van kinderen gaan enorm vooruit wanneer ze 5 minuten per dag lezen. Het telt ook mee als je 15 minuten voorleest aan een kind. Of als het kind aan jou voorleest. En wat zijn nou 15 minuten?

Kinderen die 15 minuten lezen, lezen 1.146.000 woorden per jaar.

Hun woordenschat en leesvaardigheid groeien direct mee.

Door te lezen, vergroten ze hun kennis over de wereld. Met een hoger leesniveau worden andere vakken op school ook makkelijker. Zo worden de schoolprestaties beter en kunnen kinderen al hun talenten beter ontwikkelen. Het is echt een sneeuwbaaleffect.

Kortom, lezen is belangrijk voor alles wat je wilt bereiken in het leven. Daarom willen we kinderen stimuleren om ook thuis in de vrije tijd boeken te lezen. En omdat het leuk is natuurlijk...

KINDERZWERFBOEKSTATIONS in Ermelo :

Kamphuis Fijnoord, Drieerweg 119 en
Camping De Kriemelberg, Drieerweg 104

Zomerdip

*Heb je wel eens gehoord van de zomerdip ?
daar hebben kinderen wel eens last van
als ze niet lezen tijdens de vakantie.*

*Soms vallen ze 1 of 2 AVI-niveaus
terug na de zomervakantie.
Zonde, maar het hóeft niet.*

LETS-CAFÉ 15 JUNI 2018

In juni was het weer tijd voor onze jaarlijkse barbecue. Het was een mooie zomerse dag. Om 6 uur opende de voorzitter de avond met een openingswoord.

De bardienst werd deze keer verzorgd door Isabella en Esther.

We kregen de hartelijke groeten van Anneke. Helaas kon ze niet aanwezig zijn vanwege haar gebroken knie. Het gips is er al af, maar de breuk is nog niet voldoende hersteld.

Ook van Sonja kregen we groeten, met haar gaat het goed.

Sinds mei 2018 is de nieuwe Europese wet op de privacy AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) van toepassing. Deze aanscherping van Wet Bescherming Persoonsgegevens geldt natuurlijk ook voor LETS. Sophie deelt mee dat het bestuur hieraan toepassing gaat geven door digitale vragenlijsten te zenden aan alle leden over contactgegevens en hoe deze gebruikt gaan worden.

Hanneke gaf aan dat er achter Pinel niet geparkeerd mag worden. Het is belangrijk om op de parkeerschijf te letten, want er volgt een flinke boete als er controle is.

Het was opnieuw een zeer geslaagde barbecue.

Het geheel werd muzikaal omlijst door Ada (accordeon), Ans (dwarsfluit), Wilma (gitaar) en Jos (12-snarige gitaar).

De 25 aanwezige leden hadden weer flink hun best gedaan. Dat was te zien op het biljart waar al het lekkers stond uitgesteld; onderverdeeld in vegetarisch en niet vegetarisch.

Jomar, de man van Sophie zorgde voor de twee barbecues; daar hadden wij geen omkijken naar.

Het was een gezellige bijeenkomst. Met een hapje en een drankje raak je al snel met elkaar in gesprek.....

LETS-LEDEN ACTIEF

Op zaterdag 23 juni was de vegetarische lunch bij mij op camping De Kriemelberg. Omdat dit mijn eerste echte initiatief was, vond ik dat best spannend. Ook vroeg ik me af: "Als mensen zich opgeven, komen ze dan ook of vergeten ze het misschien? En betalen ze hun pauwen snel of moet je daar weer achteraan misschien?"

De dag begon erg koel en zwaar bewolkt, terwijl ik me had voorgesteld lekker buiten op mijn prachtige terras te midden van mijn bos te lunchen. Maar we hadden geluk.

Een half uur voordat m'n gasten zouden arriveren, brak de zon door.

Klokslag 13.00 uur belde Ans dat Hanneke en zij bij de receptie waren aangekomen. Zoals we per mail hadden afgesproken, fietste ik hen tegemoet om ze mee te tronen naar mijn plekje. Dit herhaalde ik nog een keer voor Bernadette en haar hondje. Na een rondleiding in mijn huisje waren we eenstemmig in onze keus om toch buiten te gaan eten.

Ik schakelde Hanneke in om de cocktailglazen met de geel gekleurde kurkuma/kokos/bloemkoolsoep veilig naar buiten te dragen. Mijn gasten waren vol lof over dit soepje. Ook de salade met gebakken pompoen, pompoenpitten en humus werd gewaardeerd.

Ik heb deze lunch ervaren als een geschikte en gezellige manier om deze Letsers een beetje beter te leren kennen. Al etend was er gelegenheid om met elkaar in gesprek te komen.

En ik was blij verrast nog diezelfde avond drie mails van mijn gasten te ontvangen met de gestorte pauwen.

Mijn eerste initiatief binnen Lets smaakt dus naar meer !
Wie weet leer ik dan weer andere Letsers wat beter kennen, of de gasten van deze lunch nog beter misschien ?

Gerdi

LETS-LEDEN ACTIEF

Op 10 april heeft Miep geholpen om onze keuken schoon te maken. Onze keuken is in tijden niet zo schoon geweest.

Bedankt Miep !

Hanneke & Jos

De foto van Miep staat ook op Facebook met als ondertekening :
"Samen schoonmaken is zoveel leuker dan alleen."

LETS-leden en hobby's

Planten stekken

Wat kan een onschuldige verslaving toch leuk zijn.

Was ik net afgekickt van de Tectonic-puzzels, ontdekte ik de stekjes-ruilgroep op Facebook.

Een aanrader voor leden van LETS !

Het begon met een parapluplant die ik mezelf cadeau had gedaan op een dag dat alles tegen leek te zitten.

In de plantenshop dacht ik gelijk: die moet ik hebben !

“Dat is toch zo'n plant die heel veel water moet en waar je een stukje van af kunt knippen en die, als je die ondersteboven in 't water zet, allemaal worteltjes krijgt ?”

ratelde ik in mijn enthousiasme tegen de verkoopster die daarop iets mompelde van “ja, ja, ik geloof het wel...”.

Blij fietste ik naar huis met mijn plant voorop in de mand.

Toch nog een lichtpuntje op die grijze dag.

Hiermee was de kiem gelegd voor een tijdelijke stekjes-gekte.

Want inderdaad, een stukje parapluplant op zijn kop in het water resulteert snel in een nieuwe plant en daarna nog een en nog een, zodat al gauw mijn vensterbank helemaal vol stond.

Die jonge planten raakte ik gemakkelijk kwijt aan vriendinnen en een LETS-lid, die er net als ik jaren 70 herinneringen aan hadden.

Omdat deze kring niet zo groot was als mijn inmiddels opgekweekte plantenverzameling, meldde ik me aan bij de stekjesruilgroep op Facebook.

De eerste vrouw van de ruilgroep die een parapluplantje kwam halen, nam maar liefst 11 nieuwe stekjes mee voor mij, van planten die ik nog niet had. Die staan nu dus ook allemaal voor het keukenraam, in piepkleine potjes, naast mijn eigen verse aanwinsten.

Door de groep bedacht ik namelijk dat ik mijn andere planten ook prima kon vermeerderen.

Voor wie het net als ik leuk vindt om stekjes te kweken en te ruilen: de groep heet officieel Planten-Stekjesruil NL.

Er zijn veel leden, ook in onze regio, vaak met veel kennis over planten.

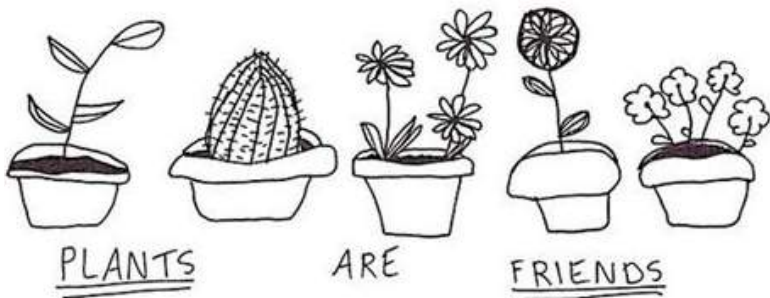

Tegen verzendkosten worden eventueel stekjes geruild via de post. De stroom aan berichten binnen de groep is bijna niet bij te houden, zoveel wordt er gedeeld. Maar de toon is zo positief en enthousiast, dat het volgens mij niet tegenstaat maar juist aanstekelijk werkt. Naast het ruilen van planten worden er ook vragen gedeeld en tips over verzorging uitgewisseld.

Dus hou je van kamerplanten en kun je moeilijk aan Pauwen komen; hier kun je ideeën opdoen om gratis jonge plantjes te kweken van de planten die je al hebt.

Met een beetje geluk kun je ze via de LETS voor Pauwen verkopen. Ik hou me in ieder geval aanbevolen voor nieuwe jonge plantjes. Zolang ik nog plek heb.

Wies

LETS-leden en hobby's

Schrijven als hobby door Hanneke Jongeling

Mijn vader vertelde zelf bedachte verhaaltjes voor het slapen gaan, over de avonturen van Henkie en Piet. Mijn moeder las graag voor. Ik was dol op de boeken van W.G. van der Hulst, Bruun de beer, Het huisje in de sneeuw, Grote Bertus en kleine Bertus. Verhalen hoorden bij het leven.

Als tiener schreef ik in mijn dagboek over vriendschappen, verliefd zijn, uitgaan en de ruzies met mijn zusje. Later heb ik die schrijfsels helaas verscheurd, uit angst dat iemand ze ooit zou lezen. Maar ik bleef schrijven. Voor mezelf, omdat ik het fijn vind om te doen en omdat het helpt om te gaan met de gebeurtenissen van het leven.

Misschien nog leuker dan alléén schrijven is samen schrijven in een groep. In 2013 volgde ik een opleiding voor het begeleiden van Autobiografisch Schrijven. In datzelfde jaar startte mijn eerste schrijfgroep en sindsdien bied ik geregeld een cursus of workshop autobiografisch/creatief schrijven aan. Er is zoveel om over te schrijven en het is tegenwoordig een populaire activiteit.

De groepen zijn klein (4-8 deelnemers) en wisselen van samenstelling. Om mee te doen is ervaring niet nodig en het is altijd goed, want iedereen schrijft voor zichzelf. De schrijfoefeningen bestaan onder andere uit het afmaken van zinnen, diverse dichtvormen, clusteren en associëren, wisselen van perspectief en vrij fantaseren. Deelnemers die dat willen, lezen het geschrevene voor. De anderen luisteren, zonder commentaar. Wie liever niet voorleest zegt "ik pas". Veel mensen beleven het samen schrijven, lezen en luisteren als plezierig en ontspannend.

Een schrijfbijeenkomst duurt twee uur en deelnemers betalen een vergoeding in euro's of pauwen. Verschillende LETS-leden hebben inmiddels kennis gemaakt met deze manier van schrijven.

Iedere tweede woensdagochtend van de maand is er Schrijfkring in Ermelo. Informatie hierover is te lezen op www.deschrijfkring.nl. Op de website staat ook een rubriek Berichten en het stukje "Een schrijfworkshop, hoe gaat dat eigenlijk?" is hiervan afkomstig (zie pagina 25). Het gaat over een kennismakingsworkshop in augustus 2017.

Wil je een keer meeschrijven, je bent van harte welkom!

De natuur is een bron van schrijfinspiratie

Wat een wijs mens wijs maakt is niet dat hij meer ervaring heeft dan anderen, maar dat hij meer aandacht schenkt aan zijn ervaringen dan anderen.

Andrew Cohen

VOOR U GELEZEN

Zweden maakt repareren aantrekkelijker

Het Zweedse parlement wil repareren aantrekkelijker maken door de belastingen te verlagen. Lang leve de schoenmaker, de kleermaker en fietsenmaker !

“De Zweedse overheid wil verspilling tegengaan door de BTW op reparaties te verlagen van 25 naar 12 %.

De groen-rode coalitie wil ook dat de inwoners van Zweden een deel van de kosten voor loodgieters, fietsenmakers en tv-reparateurs terugkrijgen van de fiscus. Het moet goedkoper worden om een grasmaaier te laten maken dan een nieuwe te kopen. “Ik zie een omslag in het denken” zegt Per Bolund, minister van financiële zaken. “Er is een groeiend bewustzijn dat we onze spullen langer moeten laten leven om zo consumptie terug te dringen.”

In Zweden wordt de helft van het huisafval gerecycled en bij de verwerking van de andere helft wordt stroom opgewekt. Er zijn ook veel loppis- garages waarin Zweden hun oude spulletjes verkopen.

Repareren in Nederland

In Nederland kun je veel van je spullen laten repareren voor het lage btw tarief van 6%, je kleding, fiets of schoenen bijvoorbeeld. Maar heb je een kapotte scooter, auto of wasmachine, dan betaal je het hoge tarief van 21% btw voor de reparatie. En dat is dan weer net zoveel btw als op een nieuw product. Wellicht dat de Nederlandse overheid zich kan laten inspireren door haar Zweedse collega's....

Kortom, we kunnen een voorbeeld nemen aan Zweden. Met Lets en Repair Café zijn we op de Veluwe op de goede weg !

Een schrijfworkshop, hoe gaat dat eigenlijk?

Op woensdagmorgen gaan we "proef-schrijven" in de Glazen Serre. Onze gastvrouw heeft voor hapjes gezorgd om te proeven: dadelpuntjes, Monchou-taartjes, Robert's cakejes en nog veel meer huisgemaakte heerlijkheden. En de deelnemers komen om het schrijven te ervaren. Het is de eerste keer op deze plek.

Na tien uur wordt het stil in de serre. Acht pennen schrijven sprintjes in kleurige schriften. Zacht zonlicht schijnt door de heldere ramen. In de groene tuin bewegen bloemen blaadjes bijna onopgemerkt in de wind. Na een woordgedicht over onszelf maken we zinnen af, zoals "Onderweg naar deze plek dacht ik ...". We schrijven over de zondagse maaltijd in onze kindertijd. Een verhaaltje van Toon Tellegen inspireert tot een speelse dialoog tussen twee voorwerpen en een grappig plaatje leidt tot hilarische korte verhalen. We sluiten af met een haiku.

Zoveel woorden in zo'n korte tijd. Een paar uur je verbonden voelen, je laten ontroeren en samen lachen. Ieder luistert aandachtig naar de ander en schrijft voor zichzelf. Alles is goed. Dan gaan we weer, op weg naar een zonnige zomermiddag.

Gaat het altijd zo? Ja en nee. Er is een oneindige variatie aan schrijfoefeningen en onderwerpen. Iedere schrijfgroep heeft zijn eigen dynamiek. maar wat mij opvalt is dat het schrijven altijd verrast. Veel mensen het ervaren als een plezierige manier om hun hoofd leeg te maken en hun leven naar zich toe te schrijven.

∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞

*Er liggen duizenden gedachten in een mens die hij niet kent,
tot hij de pen opneemt om te gaan schrijven.*

William Makepeace Thackeray

Munt is erg gezond !

Een lekkere muntthee is snel besteld als je een terrasje pakt. Maar munt is meer dan een perfecte dorstlesser. Er zijn veel soorten munt. Eén ding hebben ze gemeen: er zit menthol in. Deze olie zorgt voor de frisse geur en smaak en voegt zelfs wat geneeskracht toe.

Acht redenen waarom munt in jouw medicijnkastje hoort :

1. Muntblaadjes zitten vol calcium, fosfor, vitamine C en E en kleine hoeveelheden vitamine B-complex. Deze stoffen ondersteunen je immuunsysteem en bieden bescherming tegen ontstekingen.
2. Knabbelen op verse muntblaadjes zorgt voor een frisse adem en kan knoflooklucht neutraliseren.
3. Van winderigheid tot buikpijn: regelmatig muntthee drinken helpt tegen allerlei spijsverterings-ongemakken.
4. Hoofdpijn? Pluk een handvol muntblaadjes. Wrijf ze fijn tussen je handen en leg de bladeren op je voorhoofd.
5. De geur van munt helpt de luchtwegen te openen en zorgt voor de afvoer van slijm en bacteriën. Handig bij verkoudheid.
6. Munt verzacht kramp in je spieren en stilt ook menstruatiespijn.
7. Wat druppeltjes pepermuntolie in een aromabrandertje kunnen je stemming goed doen. Munt schijnt zelfs de productie van het goed-gevoel-stofje serotonine te stimuleren.
8. Een bad met muntolie werkt heerlijk ontspannend en verkoelend.

Tip: Munt is niet alleen lekker in de thee. De verse blaadjes kunnen ook gebruikt worden in een salade, in een yoghurt dip, door een smoothie of in een fruittoetje.

Munt moet je liever niet koken, dan gaat de smaak verloren.

Munt in de tuin

Bloeiende munt trekt allerlei insecten aan (bijen !) en houdt lastposten op afstand (mieren, bladluizen, vliegen en muggen). Munt heeft wel de neiging om te woekeren en andere planten te verstikken. Plant ze om die reden altijd in een pot of bak waar ze geen andere planten hinderen in hun groeiproces.

Schoonmaken met munt

Munt ontsmet. De perfecte eigenschap om je eigen "groene" schoonmaakmiddel te maken. Wat heb je nodig? Een pot die goed afsluit. De bodem van die pot bedek je met citroenschillen. Je hakt een tot twee handen met munt fijn. Die gaan ook de pot in. Vervolgens giet je er azijn bovenop. Dit alles laat je vervolgens twee weken staan. Af en toe even schudden. Na twee weken zeven en in een spuitfles doen. Laat het poetsen beginnen

Doe-het-zelf:

Maak je eigen scrub met munt en komkommer

Munt kalmeert, helpt tegen jeuk, desinfecteert en zit vol antioxidanten. Eigenschappen die je huid doen glanzen en pukkeltjes laten verdwijnen.

Pureer een halve komkommer met schil en al. Voeg een handvol fijngehakte muntbladeren toe en twee eetlepels kokosolie. Voeg $\frac{3}{4}$ kop suiker toe (voor het scrub-effect) en mengen maar. Pak wat scrub tussen de toppen van je vingers, masseer dit op je huid en spoel het vervolgens af.

Tip:

De scrub blijft niet heel lang goed in de koelkast. Het is handig de scrub in kleine potjes te doen en het deel dat je niet gebruikt in te vriezen, dan blijft het langer goed.

VOOR U GELEZEN

Toen ik laatst door het dorp reed, zag ik aan de Horsterweg (nr.1) een nieuwe kleine kringloopwinkel "Nieuw Geluk". Omdat ik nieuwsgierig was, ben ik eens binnen gaan kijken.

In de niet al te grote ruimte stonden veel artikelen en aardig veel kleding. Alles was leuk ingericht. De winkel is half april geopend. Het is een initiatief van Gezinshuis Ermelo.

Dat Gezinshuis bestaat uit drie locaties in Ermelo en Harderwijk, waar zij jong-volwassenen met een verstandelijke beperking of psychische problematiek een thuis proberen te bieden.

De winkel is in principe alleen bedoeld voor de eigen bewoners, als dagbesteding.

De werkzaamheden bestaan voornamelijk uit het verkopen van spullen, klanten helpen en spullen opknappen. De huur van het pand moet worden opgebracht door de verkoop van spullen. Mocht er geld overblijven, dan kan dat naar andere initiatieven in de directe omgeving. Bijvoorbeeld voor de jonge moeders van Damaris, of voor een bejaardenhuis, zodat de bewoners eens wat extra's kunnen doen.”

Wilma

▢ ▢ ▢ ▢ ▢ ▢ ▢ ▢ ▢ ▢ ▢

“De mens kan niet bestaan
als alles wat als lastig wordt ervaren,
wordt verwijderd in plaats van begrepen”

(Wijsheid Aboriginals)

Over kruidenolie en kruidenazijn

In mijn tuin staan diverse lekkere kruiden. Vaak staan er meer dan ik nodig heb voor dagelijks gebruik in de keuken. Daarom wilde ik dit jaar weer eens kruidenazijn maken, maar twijfelde over welke azijn ik zou gaan gebruiken.

Dus maar weer eens achter de computer gekropen. En veel moois gevonden, wat ik graag aan jullie doorgeef.

Als je kijkt op : [product-onbekend-wij-willen-meer-weten-over-azijn/](#) kom je op de site van ene Francesca. Zij geeft uitvoerig uitleg over allerlei soorten azijn. Bijvoorbeeld over : Waar bestaat het uit ? Hoe wordt het gemaakt ? Hoe herken je een “goede” azijn ? Nu wist ik genoeg over azijn om aan de slag te kunnen gaan.

Verder zag ik dat deze dame eerder ook onderzoek deed naar olijfolie. Ook een product dat ik toch vaak gebruik en waar ik best wat meer over wil weten. Dat onderzoek is te vinden onder : [product-onbekend-wij-willen-meer-weten-over-olijfolie/](#)

Op de site van deze Francesca (<https://www.franceskakookt.nl>) zijn overigens ook heel veel lekkere recepten te vinden.

En wil je meer weten over tuinkruiden, kijk dan eens op : [Verse kruiden wat doe je ermee - Culine.nl](#)

Hier vind je een overzicht (met duidelijke afbeeldingen) van de meest voorkomende verse kruiden. Wat je ermee kunt doen en hoe je ze kunt bewaren.

Ans

VOOR U GELEZEN

Harderwijker Bianca Houben is begaan met het lot van planten. Ze maken haar vrolijk en zij leest alles wat met planten van doen heeft. Ze houdt van veel groen in en om het huis en wil graag een steentje bijdragen aan een duurzame samenleving, waarin spullen hergebruikt worden en zo min mogelijk bij het afval belanden. Het kweken van planten heeft helaas ook impact op ons milieu en het is zonde als ze onnodig in de klinko belanden. Dit heeft haar op het idee gebracht om, net als in andere steden, een plantenasiel op te zetten waar je planten die je niet meer wilt hebben naar toe kunt brengen.

The Green Floor, een plantenasiel in Harderwijk !

Geen ruimte meer voor je plant(en), erop uitgekeken of geen groene vingers. Gooi ze niet weg, geef ze een nieuw thuis. The Green Floor is een kleinschalig plantenasiel aan huis, dat (kamer)planten opvangt, verzorgt en ter adoptie afstaat aan een nieuwe eigenaar. Alle planten uit Harderwijk en omstreken zijn welkom.

Kijk voor meer informatie op : <https://www.thegreenfloor.nl>

**ALS ELKE VRIJWILLIGER
EEN STER KREEG**

**WERD HET NOOIT MEER
DONKER**

Loesje

RECEPT

Hoewel de zon nog flink schijnt en de temperaturen nog zomers zijn, breekt langzaam de herfst weer aan. Het seizoen van de bladeren die van de bomen vallen, regen en wind, stoofschotels en stampotten en natuurlijk pompoenen ! Hieronder een lekker recept.

Pompoen-pannenkoeken (recept voor 4 personen)

Ingredienten :

1 pompoen (ongeveer 500 gram)
200 ml melk
3 eieren
200 gram zelfrijzend bakmeel
(of 200 gram bloem + 1 eetlepel
bakpoeder)
 $\frac{1}{2}$ theelepel zout
1 theelepel kaneel
4 eetlepels suiker
75 gram rozijnen
boter of zonnebloemolie

Bereiding :

Schil de pompoen en snijd in kleine stukken; verwijder de zaadjes.
Kook de pompoen in water met 1 theelepel zout.
Prak daarna de pompoen goed fijn met een vork.
Klop de eieren los in een schaal.
Voeg toe : de geprakte pompoen, de bloem, de melk,
1 eetlepel olie, de rozijnen, kaneel en suiker.
Rustig door elkaar roeren.
Als het beslag te dun is, doe er dan een beetje meel bij.
Verhit de olie in de pan en bak de pannenkoeken
aan beide kanten mooi goudbruin van kleur.
Je kunt de pannenkoeken bestrooien met wat suiker of stroop.

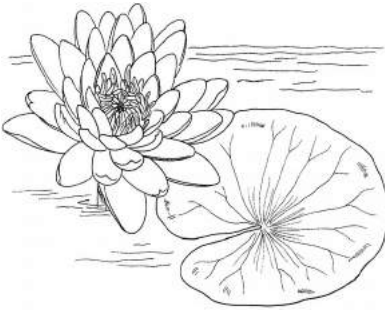
EET SMAKELIJK !

GEDICHT

Laatst vond ik dit mooie gedichtje.

Toen ik zocht naar een afbeelding, kwam ik er achter dat Van Eeden rond 1887 eindredacteur was van de "*Nieuwe Gids*".

Daarin verscheen een vernietigende recensie over een gedicht van Elize Knuttel-Fabius met dezelfde titel. Veertien jaar later vond Van Eeden de inhoud van Elize Knuttels vers blijkbaar wèl goed genoeg om zich er door te laten inspireren. Daarom heb ik het gedicht van Elize Knuttel (minstens zo mooi) hieronder ook opgenomen.

De Waterlelie

Ik heb de witte water-lelie lief,
daar die zoo blank is en zoo stil haar kroon
uitplooit in 't licht.

Rijzend uit donker-koelen vijvergrond,
heeft zij het licht gevonden en ontsloot
toen blij het gouden hart.

Nu rust zij peinzend op het watervlak
en wenscht niet meer

Frederik van Eeden (1860-1932)

De Waterlelie

Eenzaam op haar ranken stengel
Droomt een schoone witte lelie
In een'stillen waterplas
Aan haar voet het groen bekroosde,
Troebel, dichtbegroeid moeras.

Somtijds breekt het somber zwijgen
Van de nachtelijke stonden
't Rits'len van een vallend blad,
Hooft men langs den donkren oever
Schuiflen hagedis en pad.

Maar de witte waterlelie
Wiegelt droomend op haar stengel,
Blikkend naar den hemeltrans;
In haar kelk, den smetloos reinen,
Werpt de maan haar zilverglans.

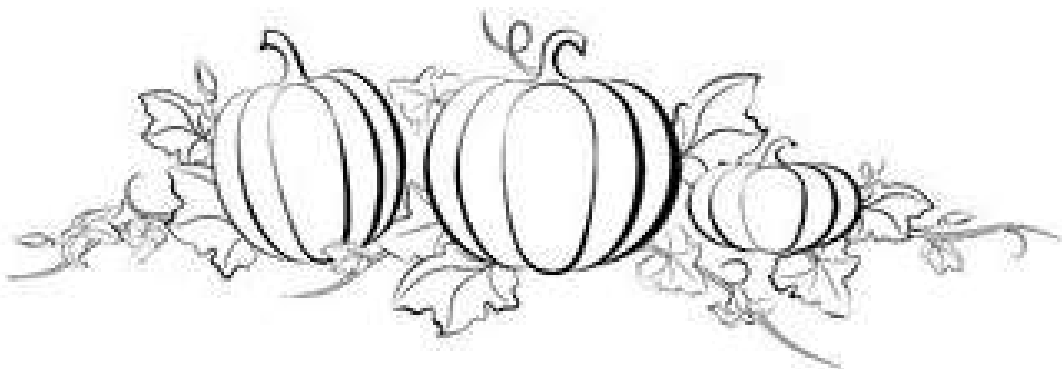

VOOR U GELEZEN

Herfstverwachting 2018 volgens Enkhuizer Almanak

Stormachtige herfst volgens de Enkhuizer Almanak ?

Vanaf 21 september wordt het koeler en neemt de kans op buien toe. Ook komt er meer wind. Dit weer type zet zich voort tot half oktober. Vanaf 16 oktober wordt het mooi herfstweer. Het einde van de maand vanaf de 24ste is onbestendig en buiig. De eerste tien dagen van november zijn zacht en regenachtig. Daarna raakt het weer betrokken en nevelig. Vanaf 17 november is het koeler en vanaf de 23ste is het veranderlijk en winderig. December begint met zacht winterweer. Vanaf de 9de is het nevelig. In de periode 14-19 december is het buiig en kouder. De winter begint op 20 december met winterse neerslag en wind.

Nieuw museum in Harderwijk

wist je dat...?

Ik was het al lang van plan en eindelijk heb ik dan toch de museum-jaarkaart aangeschaft.

En dit jaar ook al een aantal musea bezocht.

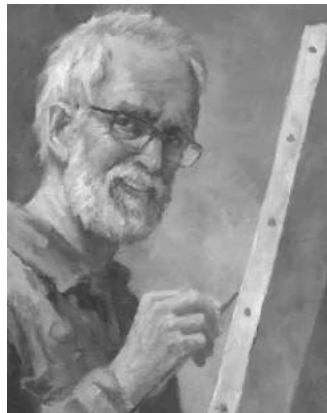
In deze vakantie werd ik door een ander Lets-lid uitgenodigd om mee te gaan naar Harderwijk.

Daar is (en dat verwacht je niet in deze tijd van veel bezuinigingen) een nieuw museum geopend. Het bevindt zich in een van de mooiste panden van Harderwijk, de voormalige Snijkamer van de Universiteit van Harderwijk, in de Academiestraat.

Eind mei werd dit "Marius van Dokkum Museum" geopend door André van Duin. Van Duin en Van Dokkum hebben gemeen dat ze op humoristische wijze de waarheid vertellen.

De komiek Van Duin speelt 'typetjes', terwijl de kunstenaar 'typetjes' op doek schildert.

De schilderijen van Marius van Dokkum bestaan uit portretten, stillevens en vrije onderwerpen. In zijn vrije onderwerpen komen meestal eenvoudige mensen voor in hun eigen leefomgeving. Mensen die ondanks hun eigenaardigheden toch sympathiek overkomen.

Het was heerlijk weer. We hebben eerst de mooie Hortustuin bezichtigd en toen de tentoonstelling bezocht. Een aanrader! Prachtig geschilderd en vol humor.

Toen een terrasje "gepakt" en daarna een met mooie fietstocht langs het randmeer, over een mooie nieuwe fietsbrug weer naar huis.

Ans

LETS-cafés in 2018 :

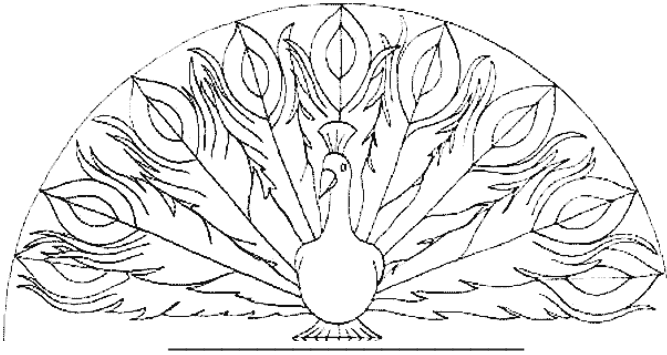
donderdag 25 oktober

woensdag 12 december

Locatie LETS-cafés :

Pinel, Raadhuisplein 8, Ermelo

Inloop vanaf 19.30 uur, aanvang 20.00 uur

Ons principe: iedereen heeft een talent.
LETS biedt mogelijkheden om datgene te doen wat je leuk vindt en waar je goed in bent en anderen voor jou te laten doen waar zij goed in zijn!
Met LETS vind je weer een leuke bestemming voor je overbodige spullen.
En met LETS maak je deel uit van een netwerk van mensen op wie je terug kunt vallen voor hulp en advies.

Kom eens langs op een LETS-café om kennis te maken!

Heb je dit boekje uit?

gooi het dan niet bij het oud papier
maar laat het achter in een buurthuis
of een andere ontmoetingsruimte.